

er i Stand til at levere de 8 Tdr. Brødkorn pr. Td. Hartkorn, selv om de afleverede alt, hvad de har avlet. Og den Slags Landbrugere har vi. Man vil maaske kunne sætte sig ind i deres Forhold, der dyrker deres Jord ganske som før og ikke har forandret deres Metoder paa noget Punkt, men som saa opdager, at Rigsdagen har vedtaget at sætte dem i en Skat, som i mange Tilfælde vil blive det 4—5-dobbelte af, hvad vedkommende Landbruger har betalt i Ejendomsskyld. Jeg tror derfor, at der nødvendigvis maa indføres Ændringer i Lovforslaget, forinden der kan være Tale om at ophøje det til Lov.

I det hele vil jeg sige, at hvis der er Rug og Hvede nok, og man faar en ordentlig Pris derfor, Priserne bliver jo betydeligt forhøjet, i alt Fald for betydelige Kvantiteter, er der ikke Tale om, at nogen kan beklage sig over, at de skal saa Rug og Hvede, og der behøves ingen Straffelov. Derfor synes jeg, at det er meget betænkeligt at gaa til en saadan Foranstaltning som den foreslaaede midt i en Sæson. Men lad mig saa straks sige, at jeg selvfølgelig ikke har Spor af Medlidenhed med dem, som af Spekulationsgrunde har undladt at saa Brødkorn, og som har forandret deres Sædskifte og er gaaet over til andre Afgrøder blot for at tjene Penge. Hvis man paa en eller anden Maade kunde ramme dem alene, synes jeg, der ikke var noget i Vejen for at gøre det, for de fortjener ikke bedre. Men man maa huske, at efter Lovforslaget rammer man i Flæng og rammer, som sagt, adskillige, der ikke har fortjent det.

Der foreslaas her, at der skal leyeres omtrent 8 Tdr. Rug eller Hvede pr. Td. Hartkorn og, hvis man ikke har det, da 8 Tdr. Byg, samt at de, der ikke gør det, skal betale 3 Kr. 50 Øre pr. Td. af det manglende Kvantum. Man regner altsaa her med Hartkorn som Grundlag, og herom maa jeg sige, at det er et overmaade slet Grundlag. Den Jordvurdering, som blev foretaget i Efteraaret 1916, vilde være et anderledes retfærdigt Grundlag. Jeg beklager, at man, naar man skal ind paa Ligning, ikke har faaet Beregningen af Resultatet af Jordvurderingen færdig, saa at man kunde benytte den som Grundlag. Thi det er klart, at Jordvurderingen helt anderledes godt kan tjene som Maalestok for Jordens Ydeevne i Landets forskellige Egne. Den højtærede Minister var heller ikke rigtig tilfreds med Hartkornet som Grund-

lag, og jeg fik det Indtryk, at han holdt sig til dette Grundlag af Hensigtsmæssighedsgrunde: det var saa uhyre hensigtsmæssigt — naturligvis for Administrationen. Jeg vil indrømme, at det er det, men jeg tror ikke, at det er en tilstrækkelig Forklaringsgrund, naar vi kommer ud til Vælgerne og bliver kritiseret, fordi vi har været med til at vedtage en Lov som den her foreliggende, at sige: Det kan være, at denne Lov er uretfærdig i alt Fald for enkelte, men til Gengæld er den saa uhyre hensigtsmæssig for Administrationen. Jeg tror ikke, at det Argument vil blive anset for fyldestgørende, og jeg tror i det hele, man maa indrømme, at Hartkornet er et slet Grundlag. Det er ogsaa en af Grundene til, at jeg, hvis vi har Rug og Hvede nok, synes, at man ikke nu midt i Sæsonen skal gribe ind. Jeg vil indrømme, at vi egentlig ikke har noget andet end Hartkornet at gaa efter, men hvis vi venter til næste Aar, har vi Jordværdien, og det er et langt bedre Grundlag end Hartkornet.

Vi maa huske paa, at Boniteringen, hvorefter Hartkornet er beregnet, er meget forældet, og der kan anføres de mest drastiske Eksempler paa, hvor urimeligt Hartkornet er som Grundlag for nye Skatter. Det blev meddelt mig forleden, at der var en Mand, som ikke havde det fjerneste Hartkorn, men som dog havde afleveret 9 Tdr. Hvede. De maa nemlig huske paa, at der er mangfoldige værdifulde Ejendomme i vort Land, baade Ejendomme, som har de opdyrkede Arealer, der efterhaanden er blevet udmærket Agerjord, og Ejendomme, som har udtørrede Søarealer med glimrende Jord, der hører til Landets mest yderige, og som ikke har Spor af Hartkorn. En Mand, som ikke havde det fjerneste Hartkorn, havde avlet 900 Tdr. Hvede og vil altsaa faa den store Pris for det altsammen. Det gør maaske i og for sig ikke saa meget, men det er et Bevis paa, at Hartkornet her er et slet Grundlag. En anden, der havde avlet 3,000 Tønder, har meget lidt Hartkorn. Man kunde blive ved at forøge Eksemplernes Række. Man har Egne i Jylland, hvor der med ikke en halv Mils Mellemrum ligger Ejendomme, som er lige værdifulde, og hvoraf den ene har 10 Gange saa meget Hartkorn som den anden. Jeg tror, at naar saadanne Ejendomsbesiddere skal sammenligne de Forhold, hvorunder Loven, hvis den bliver vedtaget, vil stille dem, vil de blive forbavset over, at et saadant Lovforslag har kunnet pas-